

Neatkarīgā Rīta Avīze. - 13.01.2023

Bens Latkovskis

Krievijas armijas vadība tiek pārkārtota uz fundamentāli jauniem principiem

На принципово нових засадах відбувається реорганізація керівництва російської армії

Латвійський публіцист Б. Латковскіс вважає, що призначення герасимова командувачем Об'єднаного угруповання військ рф в Україні може призвести до різного роду неприємних сюрпризів. За його словами, це розуміють і у Верховному командуванні ЗСУ, і у західні лідери, тому чергова зустріч коаліції "Рамштайн-8", запланована на 20 січня цього року, вказує на те, що потік зброї в Україну розширюватиметься.

*https://neatkariga.nra.lv/komentari/bens-latkovskis/402623-krievijas-armijas-vadiba-tiek-parkartota-uz-fundamentali-jauniem-principiem?_gl=1*1xsi0z0*_ga*MTQ2MjlxNzkwNS4xNjQ4NDU4OTQy*_ga_LTMBW853YH*MTY3MzcxNzcxMC42OC4xLjE2NzM3MTk2OTUuMC4wLjA*

Lūk, kā šo ziņu pasniedz Latvijas populārākā (vienīgā) ziņu aģentūra LETA, burtiski pārtulkojot autoritatīvās britu raidorganizācijas BBC ziņu: Krievijas aizsardzības ministrs Sergejs Šoigu iecēlis ģenerālštāba priekšnieku Valēriju Gerasimovu par Ukrainā karojošā Krievijas karaspēka komandieri. Iepriekšējos trīs mēnešus šo amatu ieņēma Sergejs Surovikins, kurš turpmāk būs Gerasimova vietnieks.

It kā viss pareizi, pilnīgi korekti. Tikai absolūti neatbilstoši realitātei. Krievijas politiskajā sistēmā Šoigu neko augstāku par atsevišķas armijas vienības komandieri iecelt nevar. Kur nu vēl Ukrainā karojošā karaspēka komandieri. Var jau uzskatīt, ka piesienos vārdiem, bet šādas ziņas cilvēkiem, kuri nav iedziļinājušies Krievijā notiekošajos procesos, rada pilnībā izkropļotu priekšstatu par šo valsti un tur valdošo iekārtu.

BBC un šai autoritātei līdzī arī atsevišķi Latvijas mediji uztur maldīgu priekšstatu, ka Krievijā konstitūcija ir konstitūcija, vēlēšanas - vēlēšanas, tiesa - tiesa, parlaments - parlaments, valdība - valdība, prezidents - prezidents utt.

Tie, kuri seko līdz Krievijā notiekošajam, lieliski zina, ka Krievijā ir likvidēti gandrīz visi politiskie institūti. Ir palicis tikai viens - Putins. Pat ne kā valsts prezidents, bet vienkārši - Putins

Vladimirs Vladimirovičs. Visi pārējie institūti ir tikai simulakri. Kā izsakās Krievijas dekoratīvā “parlamenta” priekšsēdētājs Vjačeslavs Volodins - Krievijā likuma spēks ir tikai Putina vārdiem.

Tas, ko pasaka Putins, tas arī ir likums. Ja Putins to nav teicis, tad visiem rakstītajiem “likumiem” ir tikai papīra vērtība.

Tas, ka BBC un citi mediji turpina izlikties, ka Putina Krievija ir normāla valsts, kurā darbojas parlaments, notiek vēlēšanas, tiesa spriež stingru, bet taisnīgu tiesu, rada to situāciju, kurā Krievija joprojām ir ANO un daudzu citu starptautisko organizāciju locekle, bet pret tās pārstāvjiem izturas nevis kā pret bandītiska grupējuma locekļiem, bet gan kā cienījamiem valsts delegātiem.

Tagad par pašu militārpersonu rotāciju. Skaidrs, ka ne jau Šoigu kādu iecēla vai atcēla. Par to pašu Šoigu jau pusgadu runāja kā par nežēlastībā kritušu neveiksmīgu karavadoni, kurš no kara mākslas neko neejdz un kura noņemšana no aizsardzības ministra amata ir tikai laika jautājums.

Tas, ka Šoigu vēl ir savā amatā, tika skaidrots ar nevēlēšanos raidīt nepareizus “signālus”. Šoigu noņemšana signalizētu sabiedrībai, ka “speciālā militārā operācija” Ukrainā neejot pēc plāna. Tā kā Putins visu laiku atkārtoti, ka viss ejot “pēc plāna”, tad arī neesot nekāda pamata atstādināt Šoigu. Tas daļēji attiecas arī uz Gerasimovu. Kāpēc tikai daļēji, drusku vēlāk.

Taču tā ir tikai stāsta viena puse. Ir arī otra. Šoigu ir Putinam tuvs cilvēks, ar ko Putins ne reizi vien kopā pavadījis savu dzimšanas dienu 7. oktobrī Altaja mežos un kalnos. Legenda vēsta, ka tieši Šoigu 2000. gadā uzdāvinājis Putinam viņa iemīļoto labradora šķirnes kucīti Koniju Polgreivu (mirusi 2014. gada 22. februārī. Dienā, kad Putins izlēma par aktīvu iejaukšanos Ukrainas “maidanā”). Putins, bez šaubām, ir briesmonis, bet viņš ļoti augstu vērtē uzticību un ar savu līdzgaitnieku likteņiem (atšķirībā no Staļina) nešķiežas.

Par Gerasimovu ir nedaudz atšķirīgs stāsts. Kā norāda Krievijas militārie eksperti (Aleksandrs Golcs, Pāvels Felhengauers), Putins vienmēr esot Gerasimovu uzskatījis par augstākās klases profesionāli, kuram no šī aspekta pilnībā uzticējies. Tieši šī iemesla dēļ viņam arī ilgu gadu uzticēts vadīt bruņoto spēku ģenerālštābu, kas ir armijas smadzenes.

Bet kā tad ar pilnībā izgāzto zibenskaru plānu, “Kijevu trijās dienās” utt.? Šos plānus taču izstrādāja ģenerālštābs? Pilnīgi pareizi, bet nevajag domāt, ka Putins ir pavisam jau muļķis. Pat ja viņš skaļi neatzīst, tad vismaz zemapziņā saprot, ka “zibenskaru” plāns tika izstrādāts atbilstoši viņa paša vēlmēm un norādījumiem. Ģenerālštābs vienkārši pakļāvās Putina spiedienam.

Ģenerālštābs un augstākā militārā vadība bija pret šo iebrukumu, par ko liecina militārā analītiķa, atvaļinātā pulkveža Mihaila Hodorjonoka bezprecedenta raksts

“Asinskāro politologu prognozes” 2022. gada 3. februārī populārajā izdevumā “gazeta.ru”. Šajā rakstā autors skaidri liek saprast, ka iebrukums Ukrainā nebūs nekāda pastaiga un šādu avantūru, uz kuru aicina pārāk sakarsuši prāti, nekādi nevajadzētu uzsākt. Viņš asi vērsās pret “Kremļa vanagiem” (Putinu?!), kuri sapņojot par vieglu uzvaru. Piebildīšu, ka arī pēc karadarbības sākuma Hodorjonoks joprojām regulāri piedalās Kremļa TV propagandas šovos un tur izceļas ar salīdzinoši reālistisku, kritisku situācijas redzējumu.

Vēl skaidrāku militāristu pozīciju dažas dienas pirms Hodorjonoka raksta, 31. janvārī, Viskrievijas virsnieku sapulces sanāksmē translēja šīs organizācijas priekšsēdētājs, atvaļinātais ģenerālpulkvedis Leonīds Ivašovs. Viņš atklāti nostājās pret iespējamo karu, to nodēvējot par “bezjēdzīgu un galēji bīstamu [Krievijai]”. Šīs atšķirīgās pozīcijas demonstrācijas situācijā, kad viss

valsts un propagandas aparāts uzkurina kara histēriju, nebija šo personu "īpašais" redzējums. Tas bija noteiktas, ģenerālštābam tuvas militāristu grupas redzējums.

Tagad ir izrādījies, ka šis redzējums ir bijis pareizs. Acīmredzot to ir sapratis vai vismaz apjautis arī Putins.

Vasaras nogalē pasaules mediji, atsaucoties uz dažādu valstu izlūkdienestu ziņojumiem, vēstīja, ka Putins pats personiski izstrādājis un vadot kaujas operācijas. Viņu tas interesē, viņu tas aizrauj (atšķirībā no iekšzemes saimnieciskās dzīves), tāpēc viņš karā ir "iekšā ar visām četrām".

Par karaspēka komandieri Ukrainas karadarbības zonā oktobra sākumā tika iecelts Sergejs Surovikins, kurš pazīstams kā Alepo pilsētas sagrāvējs Sīrijā. Viņa intelektuālās dotības nekad nav tikušas augstu vērtētas, toties labi zināms viņa bezierunu izpildīgums un gatavība vienmēr piekrist jebkuram priekšniecības (Putina) untumam.

Tagad, pēc vairāk nekā trīs mēnešu Surovikina komandēšanas, Putins pārliecinājies, ka ar visiem šiem mūsdienu "žukoviem" "nav aršana" (karavadoņiem, kuri uzvaras panāk ar trulu kareivju dzišanu uz priekšu, nerēķinoties ar zaudējumiem). Jāatgriežas pie pārbaudītām vērtībām. Pie karošanas "ar galvu". Protī, militārās operācijas jārealizē, balstoties uz kara mākslas taktikas un stratēģijas principiem, nevis sekojot Solovjova histērijām ēterā.

Putinam šajā ziņā ir lielisks, paša realizēts paraugs. Viņš Krievijas finanšu un ekonomiskās pārvaldības bloku ir nodalījis no dažādiem Glazjeva tipa psihopātiem, kuri jau gadu gadiem prognozē "dolāra sabrukumu". Finanšu bloku viņš ir uzticējis vispāratzītiem profesionāļiem ar Krievijas Centrālās bankas vadītāju Elvīru Nabiulinu priekšgalā. Rezultātā Krievijas ekonomika un finanses, par spīti sankcijām un izolācijai, saglabā negaidītu stabilitāti.

Tā vien izskatās, ka Putins šo pašu triku grib izspēlēt sev tik tuvajā karadarbības sfērā. Nomainot aprobežoto cietpauri Surovīnu pret profesionāli Gerasimovu. Neņemot spriest par Gerasimova IQ (cik nu augsts tas var būt Krievijas armijā, kur gadu desmitiem izvērstā rūpīga negatīvā selekcija), bet tendence nepārprotama.

Ja reiz pieskāramies Krievijas armijas intelektuālajam līmenim, tad atļausos kādu senu anekdoti: viņa ģimīs bija ieguvis angļu mauriņa īpašības. Kā zināms, lai iegūtu kārtīgu angļu mauriņu, zāliens rūpīgi jāpļauj katru dienu. Simt, divsimt gadu no vietas. Savukārt, lai iegūtu tādu fizionomiju, kāda ir krievu ģenerāļiem, ir jāizdzēr litrs vodkas katru dienu. Neizlaižot nevienu dienu. Desmit paudzēs no vietas.

Par laimi Ukrainai un visai pasaulei, Putinam citu ģenerāļu nav. Tajā vidē citi vienkārši nevar izaugt. Tomēr Gerasimova iecelšana kombinācijā ar nepārtrauktu jauniesaukto mobilizāciju (ievērojami palielinātu Krievijas armijas skaitlisko sastāvu) var radīt visādus nepatīkamus pārsteigumus.

To saprot gan Ukrainas bruņoto spēku virspavēlniecība, gan Rietumu līderi. Šā gada 20. janvārī paredzēta kārtējā tā dēvētās Ramšteinas grupas (Ukrainu atbalstošo valstu aizsardzības ministru) sanāksme. Visas pazīmes liecina, ka ieroču plūsma Ukrainas virzienā paplašināsies. Par konkrētiem lēmumiem vēl pārāgri runāt, jo optimistiskas prognozes par "lūzuma punktu" attiecībā uz Rietumu attieksmi pret šo karu un ieroču sūtījumiem jau vairākkārt izskanējušas, bet nevarētu teikt, ka vienmēr pamatoti. Tāpēc labāk mazliet pagaidīsim.

Tajā pašā laikā ir arī pamats optimismam. Lai cik gudrs un talantīgs būtu Gerasimovs, viņš nevar pagriezt vēstures plūdumu atpakaļgaitā. Tieši tāpat kā, lai cik talantīgi būtu Hitlera ģenerāļi, arī viņi nespēja novērst nenovēršamo - nacisma sagrāvi. Putina režīmam tāpat nav citu

variantu.